

El pla de fosses de la Guerra Civil preveu 27 accions al Camp i l'Ebre

El Govern programa excavacions de fosses, la retirada de restes en superfície i l'anàlisi genètica dels ossos de les Camposines

A. CARALT

La Generalitat iniciarà el 2017 un pla sistemàtic d'estudi, excavació i retirada de restes humanes de soldats i civils desapareguts durant la Guerra Civil i la dictadura franquista. Més de la meitat de la cinquantena d'accions previstes es desenvoluparan a les Terres de l'Ebre i el Camp de Tarragona.

L'anomenat pla de fosses és el complement imprescindible a la tasca de creació d'un banc d'ADN públic dels familiars dels desapareguts. Totes les restes recuperades a través del pla, via exhumació o retirada en superfície, seran sotmeses a una anàlisi forense i genètica que facilitarà la seva hipotètica identificació.

La informació genètica es contrastarà amb la dels familiars que voluntàriament donen el seu perfil genètic. En cas de coincidència, la Generalitat entregarà les restes als familiars per a la seva sepultura digna.

Terres de l'Ebre

A les Terres de l'Ebre hi ha un mínim de 20 actuacions previstes de recollida d'ossos en superfície i anàlisi de restes emmagatzemades. En primer lloc, s'analitzaran genèticament les restes d'un nombre mínim de 125 individus dipositades a l'ossari del Memorial de les Camposines, al terme de la Patarella.

A Corbera d'Ebre s'hi preveuen 15 actuacions d'ampliació de la documentació disponible, prospecció i recollida de les restes òssies en superfície, anàlisi antropològica i genètica.

Al Pinell de Brai, quatre actuacions d'ampliació de la documentació existent, prospecció i recollida de restes en superfície.

A Miravet s'hi preveu una actuació del mateix tipus amb retirada de restes en superfície.

Camp de Tarragona

Al Camp de Tarragona es preveuen actuacions d'excavació

El conseller d'Afers Exteriors, Raül Romeva, va presentar ahir el pla de fosses 2017 a Figuerola d'Orcau (Pallars Jussà). FOTO: GENERALITAT

de fosses comunes al Priorat i el Tarragonès.

Als Guiamets, es vol fer una prospecció prèvia a l'excavació d'una fossa localitzada al cementiri. En aquesta zona hi havia un tren hospital de l'exèrcit republicà fins al final de la batalla de l'Ebre. Complia la funció

d'evacuació de ferits i lloc de convalescència. Els soldats morts a l'hospital eren inhumats al cementiri.

A la Torre de Fontaubella i a Pradell de la Teixeta s'actuarà al cementiri i a dos indrets propers a l'estació amb l'objectiu d'excavar les restes. Entre els

dos pobles es va situar un segon tren hospital republicà. Els que no sobrevivien foren enterrats al cementiri de la Torre, però aviat es va quedar petit i s'obrí una fossa en un camp d'avellaners proper al tren hospital.

Al Molar, es preveu excavar una fossa comuna al cementiri. En aquesta zona del Priorat s'hi va instal·lar un hospital militar republicà. Al voltant del poble i durant vuit dies hi va haver forts combats. Les baixes, segurament republicanes, van ser enterrades al cementiri.

Finalment, a Salomó, es vol excavar la fossa comuna del cementiri. La vila va ser escenari bèl·lic entre els dies 18 i 19 de gener de 1939. Cadàvers dels soldats d'ambdós exèrcits es van enterrar a la fossa del cementiri.

A banda del Camp i l'Ebre, el pla de fosses preveu accions al Pallars Jussà (4), Osona (2), Anoia (1), la Selva (1), Segrià (5), Segarra (1) i la Noguera (2). La Generalitat ja treballa a fixar les actuacions per al 2018 i en una proposta per al 2019.

L'APUNT

‘És un pas pioner i indefugible’

■ El conseller d'Afers Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència, Raül Romeva, va presentar ahir el pla a la fossa localitzada a l'exterior del cementiri de Figuerola d'Orcau (Pallars Jussà), una de les intervencions previstes en el programa.

Romeva subratllà que es tracta d'un pas «pas pioner, modest i segur tardà però també un pas indefugible».

El conseller insistí que el fet de recuperar la història no té com a objectiu «aflorar antics rancors» sinó que té a veure amb «la nos-

tra dignitat d'avui i amb la qualitat del nostre sistema democràtic». Recordà, a la vegada, que «hi ha un deute» amb les famílies de les víctimes de la guerra.

La informació sobre fosses comunes es troba recollida en un mapa disponible per internet (<http://fossesirepressio.gencat.cat>).

S'hi registren un total de 380 fosses, 166 de les quals estan confirmades i 214 són probables. De les 166 confirmades, n'hi ha 121 dins de cementiri i 45 fora de cementiri.

L'APUNT

Avança el pla de localització de fosses a l'Ebre

■ De manera paral·lela a l'anunci de la Generalitat, continua treballant l'equip de la Universitat Rovira i Virgili encarregat de localitzar el màxim nombre de fosses comunes i restes òssies en superfície al front de l'Ebre. L'equip liderat per l'historiador Josep Sánchez Cervelló ha completat el treball de camp a les comarques del Priorat, Ribera d'Ebre i Terra Alta. Ara mateix, treballen a la comarca del Baix Ebre i a continuació completaran la feina al Montsià. La xifra de fosses descobertes no s'ha precisat però es compten per desenes. Només al Priorat en són una cinquantena. Un cop completada la feina, es bolcarà tota la informació al mapa de fosses de Catalunya i es determinarà la viabilitat de la seva excavació.